

Маріупольський
університет

ПРОГРАМА

співбесіди на 2026 рік

**зі спеціальності D9/293 Міжнародне право
ОПП «Міжнародне право» ОС Бакалавр (для
осіб, які переводяться або поновлюються)**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОГРАМА
індивідуальної усної співбесіди зі спеціальності D9/293 Міжнародне право
ОПП «Міжнародне право» ОС Бакалавр
(для осіб, які переводяться або поновлюються)

Затверджено:
на засіданні Вченої ради МДУ
протокол № 11 від 17.04.2026 р.

Київ, 2026

Програма індивідуальної усної співбесіди зі спеціальності D9/293 Міжнародне право ОПП «Міжнародне право» (для осіб, які переводяться або поновлюються). К. : МДУ, 2026. 19 с.

Розробники:

Григор'єва В.В. к.ю.н., доцент, завідувач кафедри права.

Політова А.С. к.ю.н., доцент, доцент кафедри права;

Тихомирова Г. Є., к.ю.н., доцент, доцент кафедри права;

Черних Є. М., к.ю.н., доцент, доцент кафедри права;

Програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри права, протокол № 07 від 24.02.2026.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ, ПОНОВЛЮЮТЬСЯ НА 2 КУРС ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ D9 «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО».....	5
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ, ПОНОВЛЮЮТЬСЯ НА 3 КУРС ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 293 «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО».....	9
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ, ПОНОВЛЮЮТЬСЯ НА 4 КУРС ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 293 «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО».....	11
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ.....	14
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	16

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступники, які переводяться, поновлюються на 2-4 курси ОС «Бакалавр» за спеціальністю D9/293 «Міжнародне право», проходять фахову співбесіду із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet тощо. Під час співбесіди студенту ставляться три теоретичні питання.

В програму співбесіди для студентів, що переводяться, поновлюються:

- на 2 курс, включено питання курсів «Теорія держава і права», «Судові системи і порівняльне судове право», «Порівняльне конституційне право»;
- на 3 курс, включено питання курсів «Міжнародне публічне право», «Порівняльне цивільне право»,
- на 4 курс, включено питання курсів «Міжнародне публічне право», «Порівняльне цивільне право» та «Порівняльне кримінальне право», що є фундаментальними і професійно-орієнтованими дисциплінами

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ, ПОНОВЛЮЮТЬСЯ АБО ВСТУПАЮТЬ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ D9 «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»

Теорія держави і права

1. Предмет, методологія та функції теорії держави і права
2. Поняття держави: головні ознаки та визначення
3. Закономірності виникнення держави. Теорії походження держави.
4. Громадянське суспільство і правова держава: поняття і ознаки
5. Принципи єдності та поділу державної влади.
6. Форма держави: поняття, складові елементи. Форма державного правління. Класифікація. Ознаки монархії та республіки.
7. Форма державного устрою. Характеристика унітарної та федеративної держави.
8. Поняття права: головні ознаки та визначення.
9. Основні концепції права: юридичний позитивізм, природне право, соціологічна концепція права.
10. Співвідношення понять «право» і «закон».
11. Співвідношення права і моралі: єдність, відмінність, взаємодія, протиріччя.
12. Правова норма: поняття, ознаки, структура.
13. Правова система: структура і елементи.
14. Система права. Предмет і метод правового регулювання як критерій поділу правових норм на галузі.
15. Галузі, підгалузі та інститути права.
16. Джерело права: поняття, види та характеристика.
17. Нормативно-правовий акт як джерело права: ознаки, визначення, види
18. Поняття, мета та види тлумачення права.
19. Прогалини в праві: поняття і способи їх усунення та подолання.
20. Поняття, види та елементи правовідносин.
21. Поняття і види суб'єктів правовідносин. Правоздатність і дієздатність суб'єктів права.
22. Правопорушення: поняття, ознаки і види.
23. Поняття, ознаки і підстави юридичної відповідальності.
24. Поняття і елементи правової культури.

Судові системи і порівняльне судове право

1. Судова влада як вид державної влади в сучасних зарубіжних країнах.
2. Особливості судової системи в залежності від державного устрою та системи права.
3. Особливості системи органів правосуддя в державах Центральної Європи.
4. Судова система Болгарії.
5. Судова система Угорщини.
6. Судова система Польщі.
7. Судова система Словаччини.
8. Судова система Чехії.
9. Судова система Румунії.
10. Органи розслідування в країнах Центральної Європи.
11. Короткий історичний огляд судової системи Англії, Уельсу, Північної Ірландії.
12. Сучасний стан судової системи Великобританії.
13. Особливості судової системи Англії.
14. Судова система Шотландії.
15. Судова система Північної Ірландії.

16. Порядок комплектування суддівського корпусу у Великобританії.
17. Конституція США про судову владу і суди.
18. Загальні риси американських судів.
19. Співвідношення юрисдикції судів штатів і федеральних судів США.
20. Верховний суд США.
21. Суд присяжних у США.
22. Прокуратура і адвокатура у США.
23. Основний закон Федеративної Республіки Німеччини щодо особливостей організації судової влади та судової системи.
24. Загальна характеристика судової системи Німеччини.
25. Види юрисдикції в Німеччині.
26. Судова система Німеччини.
27. Статус судді в Німеччині.
28. Загальна характеристика судової системи Франції.
29. Суди загальної та спеціальної юрисдикції у Франції.
30. Касаційний суд Франції.
31. Прокуратура і адвокатура Франції.
32. Загальна характеристика судової системи Італії.
33. Суди загальної юрисдикції та спеціальні суди в Італії.
34. Загальні риси і особливості судової системи скандинавських держав.
35. Судова система Швеції.
36. Судова система Норвегії.
37. Судова система Данії.
38. Органи попереднього розслідування злочинів, прокуратура і адвокатура в скандинавських країнах.
39. Загальна характеристика судової системи Китаю, Японії, Індії.
40. Особливості судової системи Китаю.
41. Судова система Японії.
42. Судова система Індії.
43. Перспективи розвитку судової системи в сучасних зарубіжних державах.

Порівняльне конституційне право

1. Джерела порівняльного конституційного права.
2. Поняття, суть і значення конституції.
3. Види конституцій. Конституція фактична і конституція юридична.
4. Структура і зміст конституції.
5. Властивості конституції.
6. Конституція як політичний документ та ідеологічний документ.
7. Тенденції розвитку зарубіжних конституцій.
8. Загальна характеристика чотирьох етапів розвитку світового конституціоналізму.
9. Поняття і значення конституційного контролю. Органи, що здійснюють
10. конституційний контроль.
11. Правові системи зарубіжних країн і правовий статус особи.
12. Права й обов'язки людини і громадянина.
13. Обов'язки людини і обов'язки громадянина.
14. Інститут громадянства в конституційному праві зарубіжних країн.
15. Способи набуття та втрати громадянства в зарубіжних країнах.
16. Юридичне закріплення поняття політичної партії. Характерні ознаки політичної партії.
17. Контроль за діяльністю політичних партій.
18. Класифікація об'єднань громадян.
19. Державна влада як інститут конституційного права.

20. Розподіл влади. Виникнення, суть та розвиток теорії розподілу влади.
21. Єдність державної влади. Три аспекти єдності державної влади.
22. Інститути безпосередньої і представницької демократії у здійсненні державної влади: загальна характеристика.
23. Форма держави як комплексний інститут конституційного права.
24. Поняття і класифікація форм правління.
25. Монархічна форма правління.
26. Абсолютна, дуалістична і парламентарна монархії.
27. Особливості монархії в деяких країнах.
28. Республіка як форма державного правління.
29. Президентська, парламентська і змішана республіки.
30. Поняття політико-територіального устрою держави і класифікація його форм.
31. Унітарна і федеративна держава.
32. Конфедерація як інститут форми держави.
33. Територіальна автономія.
34. Адміністративно-територіальний поділ.
35. Унітарна держава, поняття та форми.
36. Автономія: поняття та види.
37. Федерація: поняття та види федеративних держав.
38. Суб'єкти федерації і їх правове положення.
39. Конфедерація як союз держав.
40. Співдружність.
41. Поняття та основні елементи державного режиму. Класифікація державних режимів.
42. Поняття і принципи виборчого права.
43. Виборчі системи: поняття та види.
44. Мажоритарна виборча система та її різновиди.
45. Пропорційна виборча система.
46. Змішані виборчі системи.
47. Референдум: поняття і види.
48. Законодавча влада: загальна характеристика.
49. Поняття, види та структура парламенту.
50. Правовий статус члена парламенту. Депутатський імунітет та індемнітет.
51. Законодавчий процес: основні положення. Законодавча ініціатива.
52. Поняття виконавчої влади. Виконавча і розпорядча діяльність.
53. Особливості здійснення виконавчої влади в окремих державах.
54. Глава держави: поняття та види.
55. Монарх: поняття, правовий статус та види.
56. Президент: поняття, правовий статус та види. Віце-президент.
57. Поняття, види, склад і структура уряду.
58. Судові органи і судові системи.
59. Моделі судових систем та системи судових органів.
60. Здійснення судової влади. Суддівське самоврядування.
61. Поняття місцевого управління і місцевого самоврядування.
62. Адміністративно-територіальний поділ.
63. Конституція США: основні риси.
64. Основи правового статусу особи за Конституцією США. Білль про права.
65. Законодавча влада в США. Система стримувань і противаг.
66. Виконавча влада в США. Повноваження Президента США.
67. Судова влада і судові системи в США.
68. Американський федералізм. Штати як суб'єкти федерації США.
69. Місцеве управління і самоврядування в США.

70. Конституція Великобританії: поняття, структура, зміст та джерела.
71. Основи правового статусу особи за Конституцією Великобританії.
72. Парламент Великобританії: поняття, структура та повноваження.
73. Виконавча влада у Великобританії. Монарх: правовий статус.
74. Судова система Великобританії.
75. Місцеве управління і самоврядування у Великобританії.
76. Загальна характеристика Конституції Франції 1958 року.
77. Основи конституційно-правового статусу особи у Франції.
78. Парламент Франції: поняття, структура та повноваження.
79. Виконавча влада у Франції. Дуалізм виконавчої влади.
80. Президент республіки, його роль і повноваження щодо виконавчої влади.
81. Система судів Франції.
82. Місцеве управління і самоврядування у Франції.
83. Конституція ФРН: основні риси.
84. Основи правового статусу особи за Конституцією ФРН.
85. Поняття і структура парламенту ФРН. Бундестаг. Бундесрат.
86. Федеральний президент і федеральний уряд у системі державної влади ФРН.
87. Структура судової системи ФРН.
88. Місцеве управління і самоврядування в ФРН.
89. Конституція Росії 1993р. та її особливості.
90. Конституційно-правовий статус особи у Росії.
91. Виборче право і виборча система в Росії.
92. Державна влада Росії.
93. Основи конституційного права Польської Республіки.
94. Конституція Польщі 1997 року.
95. Інститути Безпосередньої демократії у Польщі.
96. Державна влада у Польщі.
97. Особливості місцевого самоврядування у Польщі.

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ,
ПОНОВЛЮЮТЬСЯ НА 3 КУРС ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 293 «МІЖНАРОДНЕ
ПРАВО»**

Міжнародне публічне право

1. Поняття і визначення міжнародного права.
2. Особливості міжнародного права.
3. Основні риси сучасного міжнародного права.
4. Галузі й інститути міжнародного права.
5. Поняття норми міжнародного права.
6. Структура норм міжнародного права.
7. Види міжнародно-правових норм.
8. Джерела міжнародного права.
9. Договір і звичай – основні джерела міжнародного права.
10. Допоміжні джерела міжнародного права.
11. Кодифікація міжнародного права.
12. Юридична природа основних принципів міжнародного права.
13. Поняття і властивості суб'єкта міжнародного права.
14. Види суб'єктів міжнародного права.
15. Поняття, форми та види визнання.
16. Поняття і види міжнародного правонаступництва.
17. Кодифікація права міжнародних договорів.
18. Поняття міжнародного договору.
19. Види міжнародних договорів.
20. Порядок та стадії укладення міжнародних договорів.
21. Законодавство України про міжнародні договори.
22. Поняття і види міжнародних організацій.
23. Поняття і підстави міжнародно-правової відповідальності.
24. Поняття міжнародного правопорушення.
25. Види міжнародних правопорушень.
26. Види і форми відповідальності.
27. Обставини, що виключають відповідальність держав.
28. Санкції в міжнародному праві.
29. Поняття дипломатичного права та його джерела.
30. Поняття консульського права та його джерела.
31. Поняття і просторова дія міжнародного морського права
32. Кодифікація міжнародного морського права.
33. Міжнародне право в період збройних конфліктів – галузь міжнародного права.
34. Поняття і джерела міжнародного повітряного права.
35. Міжнародне космічне право та його джерела.
36. Поняття, джерела та принципи міжнародного екологічного права.
37. Поняття міжнародного спору.
38. Засоби вирішення міжнародних спорів.

Порівняльне цивільне право

1. Поняття зобов'язання
2. Види зобов'язань
3. Місце зобов'язального права у системі приватного права
4. Структура зобов'язального права
5. Основні тенденції розвитку зобов'язального права
6. Уніфікація та гармонізація зобов'язального права
7. Проект Загальної системи координат (Draft Common Frame of Reference -DCFR)

8. Принципи європейського договірнього права (Principles of European Contract Law – PECL)
9. Підстави виникнення зобов'язання.
10. Сторони зобов'язання.
11. Заміна кредитора у зобов'язанні.
12. Заміна боржника у зобов'язанні.
13. Принципи виконання зобов'язання.
14. Загальні умови виконання зобов'язання.
15. Виконання окремих видів зобов'язань.
16. Загальна характеристика способів забезпечення виконання зобов'язання.
17. Неустойка як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
18. Завдаток як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
19. Поручка як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
20. Гарантія як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
21. Застава як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
22. Утримання як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
23. Правові наслідки порушення зобов'язання.
24. Поняття та види цивільно-правової відповідальності.
25. Відповідальність і виконання зобов'язання в натурі.
26. Умови цивільно-правової відповідальності.
27. Протиправна поведінка як умова цивільно-правової відповідальності.
28. Шкода як умова цивільно-правової відповідальності.
29. Вина як умова цивільно-правової відповідальності.
30. Припинення зобов'язання.
31. Поняття та види цивільно-правових договорів.
32. Класифікація договорів в цивільному праві.
33. Особливості публічних договорів та договорів приєднання.
34. Зміст договору та його тлумачення.
35. Свобода договору.
36. Укладення договору.
37. Зміна та розірвання договору.
38. Зобов'язання з передачі майна у власність.
39. Поняття та зміст договору купівлі-продажу.
40. Перехід права власності за договором купівлі-продажу.
41. Основні права та обов'язки сторін за договором купівлі-продажу.
42. Зобов'язання з передачі майна у користування.
43. Поняття та зміст договору майнового найму.
44. Основні права та обов'язки сторін за договором майнового найму.
45. Особливості договору лізингу.
46. Зобов'язання з виконання робіт.
47. Поняття та зміст договору підряду.
48. Основні права та обов'язки сторін за договором підряду.
49. Загальна характеристика зобов'язань з надання послуг.

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ,
ПОНОВЛЮЮТЬСЯ НА 4 КУРС ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 293 «МІЖНАРОДНЕ
ПРАВО»**

Міжнародне публічне право

39. Поняття і визначення міжнародного права.
40. Особливості міжнародного права.
41. Основні риси сучасного міжнародного права.
42. Галузі й інститути міжнародного права.
43. Поняття норми міжнародного права.
44. Структура норм міжнародного права.
45. Види міжнародно-правових норм.
46. Джерела міжнародного права.
47. Договір і звичай – основні джерела міжнародного права.
48. Допоміжні джерела міжнародного права.
49. Кодифікація міжнародного права.
50. Юридична природа основних принципів міжнародного права.
51. Поняття і властивості суб'єкта міжнародного права.
52. Види суб'єктів міжнародного права.
53. Поняття, форми та види визнання.
54. Поняття і види міжнародного правонаступництва.
55. Кодифікація права міжнародних договорів.
56. Поняття міжнародного договору.
57. Види міжнародних договорів.
58. Порядок та стадії укладення міжнародних договорів.
59. Законодавство України про міжнародні договори.
60. Поняття і види міжнародних організацій.
61. Поняття і підстави міжнародно-правової відповідальності.
62. Поняття міжнародного правопорушення.
63. Види міжнародних правопорушень.
64. Види і форми відповідальності.
65. Обставини, що виключають відповідальність держав.
66. Санкції в міжнародному праві.
67. Поняття дипломатичного права та його джерела.
68. Поняття консульського права та його джерела.
69. Поняття і просторова дія міжнародного морського права
70. Кодифікація міжнародного морського права.
71. Міжнародне право в період збройних конфліктів – галузь міжнародного права.
72. Поняття і джерела міжнародного повітряного права.
73. Міжнародне космічне право та його джерела.
74. Поняття, джерела та принципи міжнародного екологічного права.
75. Поняття міжнародного спору.
76. Засоби вирішення міжнародних спорів.

Порівняльне цивільне право

50. Поняття зобов'язання
51. Види зобов'язань
52. Місце зобов'язального права у системі приватного права
53. Структура зобов'язального права
54. Основні тенденції розвитку зобов'язального права
55. Уніфікація та гармонізація зобов'язального права
56. Проект Загальної системи координат (Draft Common Frame of Reference -DCFR)

57. Принципи європейського договірного права (Principles of European Contract Law – PECL)
58. Підстави виникнення зобов'язання.
59. Сторони зобов'язання.
60. Заміна кредитора у зобов'язанні.
61. Заміна боржника у зобов'язанні.
62. Принципи виконання зобов'язання.
63. Загальні умови виконання зобов'язання.
64. Виконання окремих видів зобов'язань.
65. Загальна характеристика способів забезпечення виконання зобов'язання.
66. Неустойка як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
67. Завдаток як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
68. Поручка як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
69. Гарантія як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
70. Застава як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
71. Утримання як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
72. Правові наслідки порушення зобов'язання.
73. Поняття та види цивільно-правової відповідальності.
74. Відповідальність і виконання зобов'язання в натурі.
75. Умови цивільно-правової відповідальності.
76. Протиправна поведінка як умова цивільно-правової відповідальності.
77. Шкода як умова цивільно-правової відповідальності.
78. Вина як умова цивільно-правової відповідальності.
79. Припинення зобов'язання.
80. Поняття та види цивільно-правових договорів.
81. Класифікація договорів в цивільному праві.
82. Особливості публічних договорів та договорів приєднання.
83. Зміст договору та його тлумачення.
84. Свобода договору.
85. Укладення договору.
86. Зміна та розірвання договору.
87. Зобов'язання з передачі майна у власність.
88. Поняття та зміст договору купівлі-продажу.
89. Перехід права власності за договором купівлі-продажу.
90. Основні права та обов'язки сторін за договором купівлі-продажу.
91. Зобов'язання з передачі майна у користування.
92. Поняття та зміст договору майнового найму.
93. Основні права та обов'язки сторін за договором майнового найму.
94. Особливості договору лізингу.
95. Зобов'язання з виконання робіт.
96. Поняття та зміст договору підряду.
97. Основні права та обов'язки сторін за договором підряду.
98. Загальна характеристика зобов'язань з надання послуг.

Порівняльне кримінальне право

1. Порівняльне кримінальне право, предмет, метод та його місце в системі наук.
2. Загальна характеристика кримінально-правових систем країн англо-саксонської (Англія, США) та романо-германської (Франція та Німеччина).
3. Джерела кримінального права країн англосаксонської (Англія, США) та романо-германської (Франції та Німеччини) правових систем.

4. Поняття, ознаки та класифікація кримінальних правопорушень. Склад кримінального правопорушення: поняття, ознаки та значення.
5. Стадії вчинення кримінальних правопорушень.
6. Співучасть та обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння у кримінальному правопорушенні.
7. Покарання та інші заходи кримінально-правового характеру.
8. Порівняльна характеристика Особливої частини кримінального права України та країн англо-саксонської (Англії, США) та романо-германської (Франції та Німеччини) правових систем
9. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти національної безпеки за кримінальним правом України та зарубіжних країн.
10. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я і за кримінальні правопорушення проти власності за кримінальним правом України та зарубіжних країн.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінювання вступного випробування здійснюється за 200-бальною шкалою (від 0 до 200 балів). Мінімальна кількість балів – 0. Максимальна кількість балів – 200. Прохідний бал – 100.

Відповідь студента зараховується в наступних випадках:

- Теоретичні питання розкрито в повному обсязі, відповідь на питання викладено в логічній послідовності, зроблено правильні висновки.
- Теоретичні питання розкрито в повному обсязі, але матеріал викладено в недостатній логічній послідовності або зроблені неправильні висновки.
- Частина питань розкрито не в повному обсязі, зроблені незначні помилки.

За результатами співбесіди відповідь студента не зараховується, якщо більша частина теоретичних питань не була висвітлена або всі питання повністю не розкриті.

«незараховано»	0–99	0–99	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«зараховано»	100–139	100-109	Вступник здатний до часткового відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію.
		110-119	Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять,
		120-129	Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, може сформулювати правила, визначення, поняття. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена.
		130-139	Вступник відтворює навчальний матеріал, може сформулювати правила, визначення, поняття. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
	140–179	140-149	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
		150-159	Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами,
		160-169	Вступник достатньо володіє вивченим матеріалом, може робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності.
		170-179	Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати й

			систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
	180–200	180-189	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
		190-194	Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
		195-200	Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Теорія держави і права

1. Бачинін В.А. Філософія права, К. : Ін Юре, 2003. - 472 с
2. Загальна теорія права. Підручник / О.В. Петришин, Д.В. Лук'янов, С.І. Максимов, В.С. Смородинський та ін.: за ред. О.В. Петришина. Харків. Право, 2020. 568 с.
3. Загальна теорія права. Підручник. За заг. ред. М.І. Козюбри. К. Ваіте. 2015. – 392 с.
4. Каткова Т.Г. Теорія держави і права: навч. посібник у визначеннях і таблицях. 2-ге вид., допов. Харків. Право, 2020. 96 с.
5. Кельман М.С. Загальна теорія держави і права : підручник - К. : Кондор, 2008. – 477 с.
6. Крестовська Н.М., Матвєєва Л.Г. Теорія держави і права: Підручник. Практикум. Тести: підручник. 2-ге вид., випр. і допов. Київ. Юрінком Інтер, 2021. 584 с.
7. Лон Фуллер. Мораль права. – Режим доступу: [https:// www.yakaboo.ua/ua/moral-prava-2255129.html#media_popup_photos](https://www.yakaboo.ua/ua/moral-prava-2255129.html#media_popup_photos)
8. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави. Видання 5-те, зі змінами. Навчальний посібник.- К.: Атіка. – 2001. – 176 с.
9. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник - Харків: Консум, 2001. – 656 с.
10. Скакун О.Ф. Теорія права і держави: підручник, 4-те видання. Київ. Алерта, 2021. 528 с.
11. Стратонов В.М., Кельман М.С. Загальна теорія права. Підручник Одесса. Видавничий дім «Гельветика», 2020. 724 с.
12. Татарчук І.В. Теорія держави і права. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ. ЦУЛ, 2020. 184 с.
13. Цвік В.М., Ткаченко В.Д., Петришин О.В. Загальна теорія держави і права : підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів - Харків : Право, 2002. - 432

Судові системи і порівняльне судове право

1. The European Court of Justice / edited by de Grainne Burca. – Oxford : Oxford university press, 2001. – 233 p.
2. Currie David F. Federal Courts: Cases and Materials / David F. Currie. – 3rd ed. – St. Paul, Minn : West publishing Co., 1982. – 1642 p.
3. Кравчук М. В. Правова система США : науч. изд. / М. В. Кравчук; М-во освіти і науки України, Тернопіль. акад.народ. госп-ва. – Київ : Нора-друк, 2004. – 136с.
4. Молдован В. В. Судоустрій: Україна, Велика Британія, Російська Федерація, США, ФРН, Франція. Судові органи ООН : навч. посіб. / В. В. Молдован, А. В Молдован. – Київ: Нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ: Центр учб. літ., 2013. – 364с.
5. Організація судових та правоохоронних органів: підруч. / за ред. І. Є. Марочкіна; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Харків: Право, 2014. – 448 с.
6. Судоустрій України: підруч. / За ред. М. А. Погорецького, О. Г. Яновської; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка; Нац. шк. суддів України. – Київ: Юрінком Інтер, 2015. – 341 с.
7. Шишкін В. І. Судові системи країн світу: навч. посіб.: у 3 кн. / В. І. Шишкін. – Київ: Юрінком Інтер, 2001.
8. Шишкін В. І. Забезпечення прав людини в судочинстві США (Організаційні і процесуальні засади): монографія / В. І. Шишкін. – Київ : Юрінком Інтер, 2000. – 320 с.

Порівняльне конституційне право

1. Савчин М. В. Порівняльне конституційне право: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 328 с.
2. Кириченко, В. М. Порівняльне конституційне право: модульний курс: Навч. посібн.

Реком. МОНУ для студ. ВНЗ / В. М. Кириченко, О. М. Куракін. – К.: ЦУЛ, 2012. – 256 с.

3. Конституційне право зарубіжних країн: навч. посіб. / за ред. В. О. Ріяки. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – К.: Юрінком, 2007. – 544 с.

4. Конституційне право України: підруч. / за ред. В. П. Колісника та Ю. Г. Барабаша. – Х.: Право, 2008. – 416 с.

5. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

6. Шаповал В. Н. Сравнительное конституционное право / В. Н. Шаповал. – К.: Княгиня Ольга, 2015. – 413 с.

7. Макеєва О.М. Безпека журналістів: сучасний правовий вимір. [Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, Національний авіаційний університет, 24 лютого 2017 р.] Том 1. – Тернопіль: Вектор, 2017. – 372 с.

8. Шаповал В.М. Конституційне право зарубіжних країн: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 496 с.

9. Europea Constitutional Law by Robert Schütze. – L.: Cambridge University Press, 2012. – 533 p.

Міжнародне публічне право

1. Антонович М. Міжнародне публічне право : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2024. 584 с.

2. Баймуратов М.О. Міжнародне публічне право : підручник. Київ : Фенікс, 2018. 762 с.

3. Войціховський А.В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.

4. Мицик В.В., Буроменський М.В., Буткевич О.В. Міжнародне публічне право : підручник / під. ред. В.В. Мицика. Харків : Право. Т. 1. Основи теорії. 2019. 416 с.

5. Міжнародне гуманітарне право : навч.-метод. посібник / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", каф. міжнар. та європ. права ; М. В. Грушко. - Одеса : Гельветика, 2022. - 136 с. - (Навчально-методичні посібники).

6. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 628 с.

7. Теліпко В.Е., Овчаренко А.С. Міжнародне публічне право. К. : Центр навчальної літератури, 2020, 608 с.

8. Тетарчук І.В., Дяків Т.Є. Міжнародне право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К. : ЦУЛ, 2020. 208 с.

9. Збірник основних джерел щодо використання та захисту в Україні емблеми Червоного Хреста / уклад., передм., вступ. ст.: М. Доценко, Є. Лук'янченко, Р. Болкун, В. Полюля ; за ред. радника президента ТЧХУ з міжнародного гуманітарного права Т. Короткого. Київ ; Товариство Червоного Хреста України : Фенікс, 2024. 164 с. URL:

<https://redcross.org.ua/wp-content/uploads/2024/08/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%B7-%D0%9C%D0%93%D0%9F%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%A7%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%A5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82.pdf>.

10. Довідковий характер має видання Зміцнення поваги до міжнародного гуманітарного права : посібник для народних депутатів України. 2-ге вид. / МКЧХ, 2021. 90 с. URL:

https://blogs.icrc.org/ua/wp-content/uploads/sites/98/2021/12/IHL_for_parliamentarians_2_edition_LR.pdf.

11. 100 складних питань з міжнародного гуманітарного права та прості відповіді на них : довідник для журналістів. 2-ге вид., перероб і доп. / за ред. Т. Короткого ; авт. кол.: Т.

Короткий, М. Доценко, І. Заворотько, В. Лисик, І. Назарчук, М. Пашковський, Н. Хендель, Р. Єделєв ; Центр прав людини Zmina. Київ; Одеса : Фенікс, 2025. 268 с. URL: <https://zmina.ua/publication/dovidnyk-dlya-zhurnalistiv-100-skladnyh-pytan-z-mizhnarodnogo-gumanitarnogo-prava-ta-prosti-vidpovid-na-nyh/>.

12. Основні документи міжнародного гуманітарного права: зб. документів / укл. Робочою групою щодо виконання норм міжнародного гуманітарного права та участі у наданні правових послуг Сил територіальної оборони ЗСУ та ГО «Українська правова консультативна група». Київ ; Одеса : Фенікс, 2023. 388 с. URL: https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2023/03/doc_2023-03-16_23-20-56.pdf

Порівняльне цивільне право

1. Kadner Graziano T. Comparative Contract Law: Cases, Materials and Exercises / T. Kadner Graziano ; trans. by C. Booth, E. Merrett, R. Harrison. 2nd ed. Cheltenham : Edward Elgar Publishing, 2019.

2. Cotterrell R. Comparative law and legal culture / R. Cotterrell // The Oxford Handbook of Comparative Law / ed. by M. Reimann, R. Zimmermann. Oxford : Oxford University Press, 2006. P. 709–737.

3. David R. Major Legal Systems in the World Today: An Introduction to the Comparative Study of Law / R. David, J. E. C. Brierley. 3rd ed. London : Stevens & Sons, 1985.

4. Davies J. C. Smith's The Law of Contract / J. Davies. Oxford : Oxford University Press, 2016.

5. Glenn H. P. Comparative legal families and comparative legal traditions / H. P. Glenn // The Oxford Handbook of Comparative Law / ed. by M. Reimann, R. Zimmermann. Oxford : Oxford University Press, 2006. P. 421–440.

6. Halliday T. C. Transnational Legal Orders / T. C. Halliday, G. Shaffer. Cambridge : Cambridge University Press, 2015.

7. Hyland R. Gifts: A Study in Comparative Law / R. Hyland. Oxford : Oxford University Press, 2009.

8. Morgan J. Great Debates in Contract Law / J. Morgan. 2nd ed. Oxford : Palgrave Macmillan, 2015.

9. McBride N. Key Ideas in Contract Law / N. McBride. London : Hart Publishing, 2017.

10. Merkin R. M. Poole's Casebook on Contract Law / R. M. Merkin, S. Saintier ; ed. by J. Poole. 14th ed. Oxford : Oxford University Press, 2019.

11. Uniform Rules for European Contract Law?: a Critical Assessment / ed. by F. de Elizalde. London : Hart Publishing, 2018.

12. Кіріяк О.В., Пацурківський Ю.П., Гудима-Підвербецька М.М. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник / О.В. Кіріяк, Ю.П. Пацурківський, М.М. Гудима-Підвербецька. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/1497?show=full&locale-attribute=en>

13. Цивільне право (особлива частина). Курс лекцій / за редакцією професора І.В. Спасибо-Фатєєвої. – ЕКУС, 2022, 640с.

14. Цивільне право та процес: підготовка до іспиту : навч. посіб. / кол. авт. Резворович К. Р. (кер.), Юнін О. С., Круглова О. О. та ін. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. Ч. 1. 295 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_pravo/Tsyv.-pravo.-pidhot.CH.2.pdf

15. Цивільне право. Альбом схем : навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 1 / Є. О. Мічурін, О. Р. Шишка. Вид. 6-те, перероб. Харків : Право, 2022. 220 с.

16. Цивільне право. Загальна частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, Н. О. Горобець та ін. ; за заг. ред. С. О. Сліпченка, О. Л. Зайцева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 332 с. URL:

https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_pravo/Tsyvilne-pravo_Zahalna-chastyna_navchalnyi-posibnyk_KhNUVS_2022.pdf

17. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, Е. В. Вакулович, А. С. Горбенко та ін. ; за заг. ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарева. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 420с.

Порівняльне кримінальне право

1. Карчевський М.В. Кримінальне право України. Загальна частина. Презентації. [Електронний ресурс]: навч. посіб. / М.В. Карчевський. – Сєвєродонецьк: РВВ ЛДУВС. URL: https://karchevskiy.org/album_8_5/

2. Навчальний посібник для підготовки до атестації з курсу «Кримінальне право» / кол. авт. Дніпро : Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2024. 444 с. URL: <https://surl.li/xjdfel>

3. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) : навч. посіб. / [О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, В. П. Ємельянов та ін.] ; за заг. ред. Ю. В. Орлова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 520 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ca9eb628-ce1a-4764-a173-30f367b9b21e/content>

4. Кримінальне право України : Загальна частина : тексти лекцій : навчально-методичний посібник / авт. : А. Я. Берш, В. П. Кедик, Е. Е. Кузьмін [та ін.] ; за заг. ред. Н. А. Мирошниченко, Є. Л. Стрельцова ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса : Астропрінт, 2022. 328 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7edf9720-d3e7-43c4-a3ce-4a327e783f57/content>

5. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник / Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П., Бабій А.Ю. Чернівці, 2022. 319 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_pravo/Kryminalne-pravo-Ukrayiny.-Osoblyva-chastyna-2022.pdf

6. Грушко М.В., Волощук О.Т., Колесник В.Ю. Кримінальне право зарубіжних країн. навч.-метод. посібник. Фенікс, 2021. 224 с.

7. Актуальні проблеми формування сучасної доктрини кримінального права України : монографія / В. Я. Тацій, Л. М. Демидова, В. І. Борисов та ін. ; за заг. ред. В. Я. Тація, Л. М. Демидової, В. І. Борисова. Харків : Право, 2021. 632 с. URL: <https://surl.li/iawoll>

8. Яремко О.М. Порівняльне кримінальне право (опорний конспект лекцій). Тернопіль : «Економічна думка», 2019. 123 с.

9. Кримінальне законодавство України та зарубіжних країн: порівняльні таблиці статей (параграфів) Загальної частини Кримінального кодексу України 2001 року та Кримінальних кодексів зарубіжних країн для студентів II курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» / уклад.: С. О. Харитонов, О. О. Володіна, В. В. Гальцова та ін. 2-ге електрон. вид., перероб. та допов. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. 450 с. URL: <https://surl.li/bvtcsy>

10. Основи кримінальної політики Європейського Союзу: навчальний посібник / автори-упорядники: Житний О. О., Рибалко Г.С., Слінько Д. С., Харків, 2022. 147с. URL: <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/project-result-content/8b815635-47c1-4af0-9502-07df38b45cd9/.pdf>